

Disclaimer

Dit model is opgesteld in opdracht van NCZ ten behoeve van de bij haar aangesloten cliëntenraden.

Gebruik van dit model geschiedt voor eigen rekening en risico van de gebruiker. Ofschoon NCZ het model juridisch heeft laten controleren, is het de verantwoordelijkheid van de gebruiker zelf om ervoor zorg te dragen dat de inhoud van de medezeggenschapsregeling juridisch juist en volledig is. NCZ wijst iedere aansprakelijkheid af voor schade voortvloeiende uit het gebruik van dit model, al dan niet in gewijzigde vorm, of gedeeltes ervan.

Ten opzichte van versie 1 van december 2019 zijn wijzigingen aangebracht in de verwijzingen in artikel:

10, optie a en optie b

11, lid 2 en lid 3

12, lid 4

15, lid 2, onderdeel g

18, lid 1, onderdeel i

19, lid 4

22, lid 3

Toelichting artikel 10

Teksten in rood zijn keuzemogelijkheden of aanvullingen op de WMCZ 2018, waarover in het overleg tussen de cliëntenraad en het bestuur overeenstemming dient te worden bereikt. Zie hiervoor en voor andere bijzonderheden de artikelgewijze toelichting.

Dit reglement is de medezeggenschapsregeling zoals bedoeld in artikel 3 van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 (WMCZ 2018). Middels dit reglement geeft ..... (de instelling) invulling en uitvoering aan de op haar rustende verplichtingen en verantwoordelijkheden met betrekking tot de medezeggenschap van cliënten, zoals vastgelegd in de WMCZ 2018. Indien en voor zover een of meerdere bepalingen in strijd zouden zijn met de wettekst van de WMCZ 2018 zoals deze thans luidt of in de toekomst zal komen te luiden, dan geldt de wettekst.

Artikel 1 Begripsbepaling

- a. Bestuur: het bestuur van de rechtspersoon die de instelling in stand houdt, dan wel een door het bestuur aangewezen functionaris die bevoegd is om namens de instelling rechtshandelingen te verrichten;
- b. Cliënt: een natuurlijke persoon ten behoeve van wie de instelling werkzaam is;
- c. Cliëntvertegenwoordiger: de wettelijke vertegenwoordiger, mantelzorger of contactpersoon van een cliënt;

- d. Commissie van Vertrouwenslieden: de commissie bedoeld in artikel 14 van de Wet;
- e. Instelling: een instelling als bedoeld in artikel 1, eerste lid van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg;
- f. Wet: de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018.

Artikel 2 Cliëntenraad

1. Aan iedere locatie van de instelling is een cliëntenraad verbonden.
2. De cliëntenraad is representatief voor het cliëntenbestand van de instelling.

Artikel 3 Centrale cliëntenraad

1. Indien de instelling meerdere cliëntenraden kent, is aan de instelling een centrale cliëntenraad verbonden.
2. In de centrale cliëntenraad zijn de afzonderlijke cliëntenraden vertegenwoordigd.

Artikel 4 Bevoegdheden raden

1. Ieder van de cliëntenraden is bevoegd inzake aangelegenheden die enkel betrekking hebben op de locatie van de instelling waaraan hij is verbonden.
2. De centrale cliëntenraad is, met uitsluiting van de afzonderlijke cliëntenraden bevoegd inzake aangelegenheden die betrekking hebben op de meerderheid van of alle locaties van de instelling.

Artikel 5 Doel van de cliëntenraad

De cliëntenraad behartigt de gemeenschappelijke belangen van de cliënten.

Artikel 6 Omvang en zittingsduur

1. De cliëntenraad bestaat uit **xx** leden.
2. Een lid van de cliëntenraad heeft zitting voor een periode van **drie** jaar.
3. Een lid van de cliëntenraad treedt na zijn zittingsperiode af en is terstond herbenoembaar.
4. *Een lid kan maximaal drie periodes zitting hebben in de cliëntenraad.*

Artikel 7 Benoeming leden cliëntenraad

1. Benoembaar in de cliëntenraad zijn cliënten, cliëntvertegenwoordigers en potentiële cliënten uit het werkgebied van de instelling.
2. Vacatures in de cliëntenraad worden op verzoek van de cliëntenraad door het bestuur bekend gemaakt aan alle cliënten, cliëntvertegenwoordigers en andere relevante doelgroepen.
3. Het bestuur en de cliëntenraad kunnen potentiële kandidaten persoonlijk benaderen.

Optie a

4. De cliëntenraad voert een gesprek met kandidaten voor een zetel in de cliëntenraad en draagt op basis daarvan kandidaten voor benoeming voor aan het bestuur.
5. Het bestuur volgt de voordracht van de cliëntenraad, tenzij dit in redelijkheid niet van het bestuur verwacht kan worden.

Optie b

4. De cliëntenraad voert een gesprek met kandidaten voor een zetel in de cliëntenraad en benoemt vervolgens een geschikte kandidaat.

Artikel 8 Onvoldoende kandidaten lokale cliëntenraden

1. Indien een cliëntenraad van een locatie geen leden meer heeft en oproepen voor kandidaten voor het lidmaatschap van de cliëntenraad geen (geschikte) kandidaten opleveren, is er geen cliëntenraad.
2. Het bestuur draagt er zorg voor dat twee jaar na de constatering dat er geen cliëntenraad is vanwege gebrek aan belangstelling vanuit de cliënten, opnieuw wordt gepoogd een cliëntenraad in te stellen. Hij neemt daartoe de noodzakelijke maatregelen en initiatieven.
3. In de periode dat er geen cliëntenraad is, draagt de bestuurder zorg voor het betrekken van de cliënten bij beslissingen die de locatie betreffen en die het belang van de cliënten raken.

Artikel 9 Onverenigbaarheden

1. Werknemers van de instelling kunnen geen deel uitmaken van de cliëntenraad.
2. Leden en ex-leden van de raad van toezicht, alsmede bestuurders of ex-bestuurders van de instelling kunnen geen deel uitmaken van de cliëntenraad.

Artikel 10 Einde lidmaatschap cliëntenraad

1. Het lidmaatschap van de cliëntenraad eindigt door:
  - a. Opzegging door het lid;
  - b. Overlijden;
  - c. Het verlies van het vrije beheer over zijn vermogen door het lid;
  - d. Ontslag door **het bestuur of de cliëntenraad**.
2. Een voornemen tot ontslag wordt aan het betrokken lid schriftelijk meegedeeld onder opgaaf van redenen. Het betrokken lid heeft twee weken om zijn visie op het voorgenomen ontslag aan te geven. Na deze twee weken kan de cliëntenraad of het bestuur het definitieve besluit tot ontslag nemen. Bij de stemming in de cliëntenraad over een (voorgenomen) besluit tot ontslag, heeft het betrokken lid geen stemrecht.

Optie a

3. Het bestuur kan, indien artikel 7, optie a van deze regeling van toepassing is, een lid van de cliëntenraad op voordracht van, dan wel in overleg met de cliëntenraad ontslaan indien:
  - a. Het lid niet langer representatief is voor de cliënten;
  - b. Het lid niet langer wil of kan bijdragen aan het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten;
  - c. Het voortzetten van het lidmaatschap in redelijkheid niet van het bestuur kan worden gevergd;

Optie b

3. De cliëntenraad kan, indien artikel 7, optie b van deze regeling van toepassing is, een lid van de cliëntenraad ontslaan indien:

3-13

Netwerk Cliënt-en-Raad Zorg - Loostraat 58 - 6924 AH - LOO

T +31 (0) 6 51 22 25 05 - info@ncz.nl - www.ncz.nl

- a. Het lid niet langer representatief is voor de cliënten;
- b. Het lid niet langer wil of kan bijdragen aan het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten;
- c. Het voorzitten van het lidmaatschap in redelijkheid niet van de cliëntenraad kan worden gevegd.

Artikel 11 Ontbinden cliëntenraad

1. Het bestuur kan de cliëntenraad ontbinden indien deze structureel tekortschiet in de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten van de instelling.
2. Het voornemen om de cliëntenraad te ontbinden behoeft de instemming van de cliëntenraad, conform artikel 18 van deze regeling.
3. Indien de cliëntenraad zijn instemming onthoudt, dan wel zich niet houdt aan de verplichting uit artikel 18, vierde lid van deze regeling, kan het bestuur de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden verzoeken om toestemming om de cliëntenraad te ontbinden.
4. Indien een representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers van mening is dat de cliëntenraad ontbonden dient te worden en het bestuur en de cliëntenraad weigeren daaraan hun medewerking te verlenen, kan de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden op verzoek van deze delegatie uitspreken dat het bestuur de cliëntenraad dient te ontbinden.
5. De Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden geeft de toestemming, bedoeld in het derde en vierde lid, slechts indien sprake is van de situatie, bedoeld in het eerste lid, en er redelijkerwijs geen andere oplossing is dan ontbinding van de cliëntenraad.

Artikel 12 Taken van de cliëntenraad

1. De cliëntenraad inventariseert regelmatig wensen en meningen van de cliënten en cliëntvertegenwoordigers.
2. De cliëntenraad informeert cliënten en cliëntvertegenwoordigers over zijn werkzaamheden en de resultaten daarvan.
3. Het bestuur ondersteunt de cliëntenraad bij deze taken.
4. De cliëntenraad betreft bij zijn werkzaamheden de resultaten van de inspraak als bedoeld in artikel 16, lid 4 van deze regeling en informeert de betrokken cliënten en hun vertegenwoordigers hoe hij dit heeft gedaan.

Artikel 13 Openbaarheid en geheimhouding

1. De vergaderingen van de cliëntenraad zijn openbaar voor cliënten en hun vertegenwoordigers.
2. Openheid en transparantie zijn het uitgangspunt in de communicatie tussen het bestuur en de cliëntenraad en tussen de cliëntenraad en de cliënten en hun vertegenwoordigers.
3. De leden van de cliëntenraad zijn verplicht tot geheimhouding van alle zaken die zij in hun hoedanigheid vernemen, ten aanzien waarvan het bestuur dan wel de cliëntenraad hun geheimhouding heeft opgelegd of waarvan zij het vertrouwelijke karakter kunnen begrijpen.

4-13

Netwerk Cliënt-en-Raad Zorg - Loostraat 58 - 6924 AH - LOO

T +31 (0) 6 51 22 25 05 - info@ncz.nl - www.ncz.nl

Het voornemen om geheimhouding op te leggen wordt zoveel mogelijk vóór de behandeling van de betrokken aangelegenheid meegedeeld.

4. Degene die de geheimhouding oplegt, vermeldt daarbij wat onder de geheimhouding valt, hoelang de geheimhouding duurt, alsmede ten aanzien van wie de geheimhouding niet in acht behoeft te worden genomen.
5. De plicht tot geheimhouding vervalt niet door beëindiging van het lidmaatschap van de raad, noch door beëindiging van de band van de betrokkene met de instelling.

Artikel 14 Huishoudelijk reglement

De cliëntenraad stelt een huishoudelijk reglement vast, waarin ten minste is geregeld:

- a. De werkwijze van de cliëntenraad;
- b. De vertegenwoordiging van de cliëntenraad in en buiten rechte.

Artikel 15 Voorzieningen

1. Het bestuur staat de cliëntenraad het gebruik toe van de voorzieningen waarover hij beschikt, **waaronder in elk geval:**
  - a. Vergader- en overlegfaciliteiten;
  - b. Kopieer- en mailmogelijkheden;
  - c. Een goed en snel vindbare pagina op de website van de instelling, waarover de cliëntenraad de redactie voert.
2. De kosten die redelijkerwijs noodzakelijk zijn voor de vervulling van de werkzaamheden van de cliëntenraad komen ten laste van de instelling. Daaronder vallen in elk geval de kosten die verband houden met:
  - a. Scholing;
  - b. Onafhankelijke ondersteuning;
  - c. Externe advisering;
  - d. **Onkosten en reiskosten van de leden van de cliëntenraad / een vakantievergoeding voor de leden van de cliëntenraad**
  - e. Het voorleggen van een geschil of verzoek aan de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden;
  - f. De begeleiding van een verzoek of geschil bij de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden door een jurist;
  - g. De kosten van het voeren van rechtsgedingen over de toepassing van de wet alsmede de kosten van het indienen van verzoeken conform artikel 12 en artikel 14, lid 4 en lid 8 van de wet, voor zover deze kosten redelijkerwijs noodzakelijk zijn en de cliëntenraad het bestuur vooraf heeft gemeld dat dergelijke kosten zullen worden gemaakt.
3. Het bestuur **legt** in overleg met de cliëntenraad de kosten die de cliëntenraad zal maken, **vast** in een jaarlijks vast te stellen budget. Kosten, anders dan die voor het voeren van rechtsgedingen zoals genoemd in lid 2, onderdeel g, die het budget overschrijden komen slechts voor rekening van de instelling indien het bestuur daarmee tevoren heeft ingestemd.

Artikel 16 Informatie

1. Het bestuur verstrekt de cliëntenraad gevraagd of ongevraagd tijdig **schriftelijk** alle inlichtingen en gegevens die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft.
2. Het bestuur zorgt dat de informatie die hij gevraagd of ongevraagd aan de cliëntenraad verstrekt, voor de cliëntenraad begrijpelijk is. Daartoe maakt hij met de cliëntenraad afspraken over vorm en inhoud van de adviesaanvragen en van de overige informatie die hij de cliëntenraad ter beschikking stelt.
3. Het bestuur verstrekt ten minste eenmaal per jaar schriftelijk algemene gegevens omtrent het beleid dat in het verstreken tijdvak is gevoerd en in het komende jaar zal worden gevoerd. Het bestuur vermeldt daarbij welke advies- dan wel instemmingsaanvragen hij voornemens is aan de cliëntenraad voor te leggen.
4. Het bestuur informeert de cliëntenraad ten minste een maal per jaar over wat het gedaan heeft met de resultaten van de inspraak zoals bedoeld in artikel 2 van de wet.
5. Indien het bestuur in het overleg van lid 3 aankondigt dat hij voornemens is om besluiten te nemen inzake:
  - a. Een wijziging van de doelstelling of de grondslag van de instelling;
  - b. Een fusie of duurzame samenwerking waarbij de instelling is betrokken;
  - c. Een overdracht van de zeggenschap over de zorg of een onderdeel daarvan;
  - d. Een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling, die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, en
  - e. De selectie en benoeming van personen die leiding geven aan degenen die zorg verlenen aan cliënten, indien het een instelling betreft, die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven;

maakt hij tevens afspraken met de cliëntenraad over hoe de cliëntenraad bij de voorbereiding van die besluiten wordt betrokken.

Het bestuur draagt er zorg voor dat alle bij de voorbereiding van het besluit betrokkenen uit de instelling op de hoogte zijn van de afspraken met de cliëntenraad.

Artikel 17 Advies

1. Het bestuur stelt de cliëntenraad in de gelegenheid advies uit te brengen over elk door haar voorgenomen besluit inzake:
  - a. een wijziging van de doelstelling of de grondslag van de instelling;
  - b. een fusie of duurzame samenwerking waarbij de instelling is betrokken;
  - c. een overdracht van de zeggenschap over de zorg of een onderdeel daarvan;
  - d. een gehele of gedeeltelijke beëindiging dan wel een belangrijke uitbreiding van de zorgverlening;
  - e. een belangrijke wijziging in de organisatie van de zorgverlening;
  - f. een profielschets voor de benoeming van de leden van het toezichthoudend orgaan en de leden van het bestuur van de instelling, en
  - g. de vaststelling van **de kaderbrief**, de begroting en de jaarrekening van de instelling;

- h. het algemene huisvestingsbeleid van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, alsmede een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling waarin deze cliënten verblijven, en
    - i. de selectie en benoeming van personen die leiding geven aan degenen die zorg verlenen aan cliënten, indien het een instelling betreft die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven.
  2. Indien de instelling een centrale cliëntenraad heeft, is deze raad bevoegd om advies uit te brengen, indien het besluit betrekking heeft op de meerderheid of alle onderdelen van de instelling waarvoor cliëntenraden zijn ingesteld.
  3. Het advies wordt op een zodanig tijdstip gevraagd dat de cliëntenraad redelijkerwijs genoeg tijd heeft zich een goed oordeel ter zake te vormen en dat het advies van wezenlijke invloed kan zijn op het te nemen besluit. De adviesaanvraag wordt schriftelijk aan de cliëntenraad overhandigd.
  4. De cliëntenraad brengt schriftelijk zijn met redenen omkleed advies over een voorgenomen besluit uit binnen een redelijke termijn.
  5. Het bestuur neemt geen van een door de cliëntenraad uitgebracht advies afwijkend besluit dan nadat daarover, voor zover dat redelijkerwijze mogelijk is, ten minste eenmaal met de cliëntenraad overleg is gepleegd.
  6. Het bestuur doet van een besluit inzake een onderwerp waarover de cliëntenraad advies heeft uitgebracht, schriftelijk, en voor zover hij van het advies afwijkt onder opgave van redenen, mededeling aan de cliëntenraad.

Artikel 18 Instemming

1. Het bestuur behoeft de instemming van de cliëntenraad voor elk door haar voorgenomen besluit inzake:
  - a. de medezeggenschapsregeling, de regeling, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg, alsmede andere voor cliënten geldende regelingen;
  - b. een profielschets voor het benoemen van personen als bedoeld in artikel 15 van de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg;
  - c. de procedure voor het opstellen en bespreken van zorgplannen;
  - d. het algemene beleid ter zake van kwaliteit, veiligheid en hygiëne;
  - e. het algemene beleid ter zake van de toelating van cliënten tot de zorgverlening en beëindiging daarvan;
  - f. het algemene beleid ter zake van voedingsaangelegenheden, geestelijke verzorging, recreatiemogelijkheden of ontspanningsactiviteiten en maatschappelijke bijstand, indien het een instelling betreft waarin cliënten gedurende het etmaal kunnen verblijven;

- g. een sociaal plan voor cliënten in geval van een ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven;
    - h. de inrichting van voor de zorgverlening bestemde ruimtes bij ingrijpende verbouwing, nieuwbouw of verhuizing van een instelling die erop is ingericht cliënten langdurig te laten verblijven, en
    - i. de selectie en benoeming van personen die de cliëntenraad de onafhankelijke ondersteuning, bedoeld in artikel 15, tweede lid van deze regeling, zullen verlenen.
2. Indien de instelling een centrale cliëntenraad heeft en het besluit heeft betrekking op de meerderheid of alle onderdelen van de instelling waarvoor cliëntenraden zijn ingesteld wordt het instemmingsverzoek aan de centrale cliëntenraad voorgelegd. De centrale cliëntenraad is dan bevoegd om al dan niet instemming te verlenen.
3. Het bestuur legt het te nemen besluit schriftelijk aan de cliëntenraad voor op een zodanig tijdstip dat de cliëntenraad redelijkerwijs genoeg tijd heeft zich een goed oordeel ter zake te vormen.
4. De cliëntenraad onthoudt zijn instemming niet dan nadat daarover, voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is, ten minste eenmaal met het bestuur overleg is gepleegd. De cliëntenraad deelt zijn beslissing zo spoedig mogelijk schriftelijk, in geval van het onthouden van de instemming met redenen omkleed, aan het bestuur mee.
5. Zo spoedig mogelijk na het ontvangen van de beslissing van de cliëntenraad geeft het bestuur daarop een reactie.
6. Indien het bestuur voor het voorgenomen besluit geen instemming van de cliëntenraad heeft verkregen, kan hij de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden toestemming vragen om het besluit te nemen. De commissie geeft slechts toestemming indien:
  - a. de beslissing van de cliëntenraad om geen instemming te geven onredelijk is, of
  - b. het voorgenomen besluit van het bestuur gevegd wordt om zwaarwegende redenen.
7. Een besluit als bedoeld in het eerste lid, genomen zonder de instemming van de cliëntenraad of de toestemming van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden is nietig indien de cliëntenraad tegenover het bestuur schriftelijk een beroep op de nietigheid heeft gedaan. De cliëntenraad kan slechts een beroep op de nietigheid doen binnen een maand nadat het bestuur hem haar besluit heeft medegedeeld dan wel, bij gebreke van deze mededeling, de cliëntenraad is gebleken dat het bestuur uitvoering of toepassing geeft aan haar besluit.
8. Indien de medezeggenschapsregeling wordt vastgesteld of gewijzigd en er geen cliëntenraad is ingesteld of functioneert, behoeft het bestuur voor het besluit tot vaststelling of wijziging van de medezeggenschapsregeling de instemming van een representatief te achten delegatie van cliënten of hun vertegenwoordigers dan wel van een representatief te achten organisatie van cliënten. De betrokken delegatie of organisatie wordt in dat geval voor de toepassing van het derde tot en met zevende lid, en artikel 14, eerste, derde, vierde, achtste en tiende lid van de wet, aangemerkt als cliëntenraad, voor zover het besluiten betreft omtrent de medezeggenschapsregeling.

Artikel 19 Ongevraagd advies

1. De cliëntenraad is bevoegd het bestuur ongevraagd te adviseren over onderwerpen die voor de cliënten van belang zijn.
2. Het bestuur besluit zo spoedig mogelijk of hij een ongevraagd advies zal volgen. Indien hij voornemens is een van een schriftelijk advies afwijkend besluit te nemen, overlegt hij daarover, voor zover dat redelijkerwijze mogelijk is, ten minste eenmaal met de cliëntenraad.
3. Het bestuur doet van een besluit inzake een onderwerp waarover de cliëntenraad schriftelijk advies heeft uitgebracht, schriftelijk, en voor zover hij van het advies afwijkt en de cliëntenraad daar niet mee heeft ingestemd, onder opgave van redenen, mededeling aan de cliëntenraad.
4. Indien het bestuur zonder dat de cliëntenraad daarmee heeft ingestemd heeft besloten om een ongevraagd schriftelijk advies over een onderwerp als bedoeld in artikel 18, eerste lid van deze regeling, niet of niet geheel uit te voeren, kan:
  - a. de cliëntenraad de commissie van vertrouwenslieden verzoeken uit te spreken dat het advies toch dient te worden uitgevoerd, of
  - b. het bestuur de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden verzoeken om het door het bestuur genomen besluit te bevestigen.
5. De commissie weigert het verzoek, bedoeld in het vierde lid, onderdeel a, dan wel wil het verzoek, bedoeld in het vierde lid, onderdeel b, in, indien de weigering van het bestuur om het advies geheel te volgen redelijk is. Tenzij de commissie van mening is dat het advies in het geheel niet gevolgd hoeft te worden, bepaalt zij tevens welk deel van het advies uitgevoerd dient te worden en wanneer daarmee een aanvang moet zijn gemaakt.

Artikel 20 Raad van Toezicht

1. De instelling legt in zijn statuten vast dat de cliëntenraad in de gelegenheid wordt gesteld om een bindende voordracht te doen voor de benoeming van tenminste één lid van het toezichthoudend orgaan van de instelling. Indien de instelling een centrale cliëntenraad heeft ingesteld, dan is deze bevoegdheid voorbehouden aan de centrale cliëntenraad.
2. De raad van toezicht en de cliëntenraad overleggen ten minste één keer per jaar.
3. De raad van toezicht informeert de cliëntenraad ten minste één keer per jaar over hetgeen hij heeft gedaan met de inbreng van de cliëntenraad in het in lid 2 genoemde overleg.

Artikel 21 Recht van enquête

1. De cliëntenraad van een instelling die een rechtspersoon is als bedoeld in artikel 3 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, kan een verzoek in het kader van het recht van enquête, bedoeld in afdeling 2 van titel 8 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, indienen bij de Ondernemingskamer van het gerechtshof Amsterdam.
2. De artikelen 345 en 348 tot en met 359 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek zijn van overeenkomstige toepassing.
3. De cliëntenraad die een verzoek als bedoeld in het eerste lid heeft gedaan, kan niet worden veroordeeld in de proceskosten voor de behandeling van dat verzoek.

Artikel 22 Geschillen

1. Het bestuur of de cliëntenraad kan de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden geschillen voorleggen over de medezeggenschapsregeling, de taken van de cliëntenraad, het verstrekken van informatie, het gebruik van voorzieningen, de vergoeding van de kosten van de cliëntenraad, advies en instemming en het ontbinden van een cliëntenraad, conform artikel 14, lid 3 van de wet.
2. Het bestuur kan de commissie verzoeken toestemming te geven om een besluit uit te voeren waarmee de cliëntenraad niet heeft ingestemd.
3. De cliëntenraad kan de commissie verzoeken het bestuur te verplichten een ongevraagd advies conform artikel 19, lid 4 van deze regeling alsnog uit te voeren.
4. Een representatief te achten delegatie van cliënten of cliëntvertegenwoordigers kan de commissie verzoeken om het bestuur te verplichten de cliëntenraad te ontbinden.
5. De cliëntenraad of het bestuur kan binnen drie maanden nadat hij op de hoogte is gesteld van de uitspraak in beroep van een uitspraak of beslissing van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden bij de Ondernemingskamer van het Gerechtshof Amsterdam.
6. De cliëntenraad kan de Ondernemingskamer schriftelijk verzoeken het bestuur op te dragen een uitspraak van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden na te leven. Voorafgaand aan dat verzoek heeft de cliëntenraad het bestuur schriftelijk verzocht binnen een redelijke termijn gevolg te geven aan de uitspraak van de commissie.

Artikel 23 Aanpassen regeling

1. De medezeggenschapsregeling wordt door het bestuur ter instemming voorgelegd aan de cliëntenraad.
2. De cliëntenraad en het bestuur overleggen over de inhoud van het reglement bij de totstandkoming ervan en bij iedere voorgestelde wijziging ervan.
3. De cliëntenraad en het bestuur kunnen voorstellen de regeling te wijzigen.
4. Elke twee jaar wordt de regeling geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast aan de actuele wet- en regelgeving.

Artikel 24 Slotbepalingen

1. Deze regeling kan worden aangehaald als: Medezeggenschapsregeling cliëntenraad 2018.
2. Deze medezeggenschapsregeling gaat in op **XXX**.

Toelichting medezeggenschapsregeling langdurige zorg

Deze toelichting hoort bij de model-medezeggenschapsregelingen in het kader van de WMCZ 2018, opgesteld door NCZ.

Deze toelichting geeft nadere uitleg over keuzemogelijkheden die in de modellen zijn opgenomen en geeft een aantal mogelijke aanvullingen voor specifieke organisaties uit andere wetgeving, zoals de WZD en de WVGZ.

Aanhef

In de aanhef moet de naam van de instelling of van de locatie worden ingevuld.

Artikel 1, onderdeel b en c

In de langdurige zorg is een aantal cliënten dat zichzelf niet meer kan vertegenwoordigen. Daarvoor in de plaats oefenen dan cliëntvertegenwoordigers, zoals opgenomen in onderdeel d, de medezeggenschap uit.

De mogelijkheid bestaat om ook anderen deel uit te laten maken van de cliëntenraad, waarbij wel in het oog gehouden moet worden, dat de raad representatief blijft voor de cliënten die daadwerkelijk zorg ontvangen. Zie ook (de toelichting op) artikel 7

Artikel 3 en 4

Indien bij een organisatie sprake is van een centrale cliëntenraad dienen deze twee artikelen opgenomen te blijven. Indien enkel sprake is van één cliëntenraad, kunnen artikel 3 en 4 verwijderd worden.

Artikel 4

Hierin is het onderscheid tussen onderwerpen voor lokale en centrale cliëntenraden gedefinieerd in de reikwijdte van de onderwerpen. Als het de meerderheid of alle locaties betreft, is het onderwerp voor de centrale cliëntenraad, als het één locatie betreft, dan is het onderwerp voor de lokale raad. Hierin kunnen ook andere keuzes gemaakt worden.

Artikel 6

Bij lid 1 en lid 2 moet een keuze worden gemaakt. De wet schrijft hierin niets voor. De wet schrijft ook geen maximaal aantal termijnen voor. De voorgestelde tekst is een keuze.

Artikel 7

De bedoeling van medezeggenschap is dat degenen die het aangaan, mee kunnen denken en beslissen over hoe de zorg eruit ziet. Indien wordt gekozen voor anderen dan cliënten en cliëntvertegenwoordigers in de cliëntenraad, is het wel van belang dat het mensen zijn, die de daadwerkelijke zorgsituatie kennen en goed op de hoogte zijn van de gang van zaken op een locatie of de instelling.

Bij het benoemen van de leden van de cliëntenraad, kan gekozen worden voor benoeming door de bestuurder (optie a) of benoeming door de raad (optie b).

Artikel 8

Als er door gebrek aan kandidaten geen cliëntenraad is, verplicht dit artikel om de cliënten evengoed te betrekken bij beslissingen die hen aangaan. Bovendien regelt het artikel dat iedere twee jaar opnieuw wordt gepoogd een cliëntenraad te starten, waarmee de bestuurder aan zijn wettelijke verplichtingen kan voldoen.

Artikel 9

De wet noemt geen uitsluitingen.

Artikel 10

In de wet staat dat zowel benoeming als ontslag moet worden geregeld. De regeling die in dit artikel is opgenomen is een keuze, die mede afhangt van de keuze die bij artikel 7 is gemaakt. Als bij artikel 7 is gekozen voor benoeming door de bestuurder, ligt bij artikel 10 optie a voor de hand. Als bij artikel 7 is gekozen voor benoeming door de cliëntenraad, ligt bij artikel 10 optie b voor de hand.. Indien voor optie a wordt gekozen, moet in lid 1, onderdeel d 'of de cliëntenraad' vervallen. Indien voor optie b wordt gekozen, moet in lid 1, onderdeel d 'het bestuur of' vervallen.

Artikel 13

In de wet is niets geregeld over de openbaarheid van vergaderingen. Het is aan de cliëntenraad en het bestuur om hierover afspraken te maken. Indien ervoor wordt gekozen om de vergaderingen niet openbaar te laten zijn, is het verstandig dat in de regeling op te nemen.

Artikel 15, lid 1

Het is een keuze om bij lid 1 een aantal voorzieningen op te nemen. De wet stelt: 'de instelling staat een cliëntenraad het gebruik toe van de voorzieningen waarover zij beschikt en die de cliëntenraad voor de vervulling van zijn werkzaamheden redelijkerwijs nodig heeft'. De in dit lid genoemde voorzieningen zijn een uitwerking daarvan.

Artikel 15, lid 2, onderdeel d

Doorgaans wordt de keuze gemaakt om ofwel vacatiegeld, ofwel reiskosten en onkosten te vergoeden. De wet zegt niets over vergoedingen aan de leden van de cliëntenraad. Om de toegankelijkheid van de raad voor alle potentiële leden te garanderen, is minimaal een vergoeding van gemaakte kosten noodzakelijk.

Artikel 15, lid 3

Hier wordt de keuze gemaakt om een budget vast te stellen, waarin de in lid 2 genoemde kosten zijn opgenomen. Indien deze keuze wordt gemaakt, moet dit artikel worden opgenomen. Als niet wordt gekozen voor een budget, maar 'de bonnetjes op het bureau van de bestuurder kunnen worden gelegd', kan lid 3 van dit artikel vervangen worden door:

'De cliëntenraad overlegt facturen en betaalbewijzen van de noodzakelijk kosten aan de organisatie en deze worden per omgaande vergoed.'

Artikel 16

Dat informatie schriftelijk zou moeten worden verstrekt blijkt niet uit de wet, maar hangt er wel mee samen.

Geconstateerd is dat cliëntenraden vaak een informatieachterstand hebben op hun gesprekspartners

vanuit de organisatie. Omwille van het verkleinen van die achterstand zou informatie niet uitsluitend mondeling gegeven moeten worden, omdat dan de mogelijkheid om het nog eens na te lezen en erover na te denken, ontbreekt.

Artikel 17 en 18 algemeen

De wet staat toe dat er onderwerpen aan de advies- en instemmingsbevoegdheden worden toegevoegd of dat onderwerpen worden verwijderd. De enige onderwerpen die altijd moet blijven staan, zijn de instemming met de medezeggenschapsregeling en met de klachtenregeling. Voor deze laatste twee geldt zelfs, dat als er geen cliëntenraad is, er een representatief te achten delegatie van de cliënten of hun vertegenwoordigers om instemming gevraagd moet worden. Als dat niet lukt, kan een beroep worden gedaan op representatief te achten organisaties van cliënten.

Artikel 17 lid 1, onderdeel g

De meeste organisaties werken met een kaderbrief. De kaderbrief geeft de kaders voor de begroting. De kaderbrief verschijnt doorgaans rond de zomer. Advies op de kaderbrief is zinvol, omdat daarin de keuzes worden vermeld, die in de begroting financieel vertaald worden. In dat licht is het aanbevelenswaardig de kaderbrief als adviesonderwerp op te nemen.

Artikel 17, lid 1, aanvullingen

Indien de WZD op de organisatie van toepassing is, worden de adviesbevoegdheden van de cliëntenraad per 1 januari 2020 uitgebreid met:

- j. het aanwijzen van een WZD-arts, conform de WZD, artikel 2b, lid 2

Indien de WVGZ op de organisatie van toepassing is, worden de adviesbevoegdheden van de cliëntenraad per 1 januari 2020 uitgebreid met:

- k. het beleidsplan over de toepassing van de verplichte zorg dat gericht is op het terugdringen en voorkomen van verplichte zorg en het zoeken naar alternatieven op basis van vrijwilligheid, conform de WVGZ, artikel 2:3, lid 1
- l. het aanwijzen van de geneesheer-directeur, conform de WVGZ, artikel 2b, lid 2

Artikel 20

Het recht tot bindende voordracht van een toezichthouder, wordt nog wel eens ingewisseld voor het recht om bij alle benoemingen van de toezichthouder betrokken te worden. Terzijde: beide kunnen ook prima samen: betrokken bij alle benoemingen en één lid voordragen.

Advies is een recht, het is dus aan de cliëntenraad of hij gebruik maakt van dit recht of niet. Indien wordt gekozen voor het inwisselen, dan verdient het aanbeveling die afspraak in een contract tussen de toezichthouder en de cliëntenraad vast te leggen. In dat contract kan dan ook opgenomen

13-13

Netwerk Cliënt-en-Raad Zorg - Loostraat 58 - 6924 AH - LOO

T +31 (0) 6 51 22 25 05 - info@ncz.nl - www.ncz.nl

worden onder welke voorwaarden dat contract opgezegd kan worden, zodat de cliëntenraad de mogelijkheid heeft om op de afspraak terug te komen als die niet langer voldoet.

Artikel 22

De wet biedt de mogelijkheid om ofwel een eigen geschillencommissie in te richten, ofwel om gebruik te maken van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden. Indien een eigen commissie wordt ingesteld, vervalt het woord 'landelijke' in dit artikel. In dat geval moet de eigen commissie wel permanent ingesteld zijn, niet pas als er een conflict is of dreigt.

Artikel 23 lid 3

Indien de cliëntenraad voorstelt (ongevraagd advies) om de regeling te wijzigen, zijn de bepalingen uit artikel 19, lid 4 en 5, van toepassing.

Artikel 24, lid 2

Hier moet de ingangsdatum van de regeling voor de instelling worden ingevuld.